

fra, at den største Retfærdighed bestaar deri, at hvert Parti med størst mulig matematisk Nøjagtighed faar valgt saa mange Folketingsmænd, som svarer til Partiets Stemmetal i hele Landet, er der noget i, at Forholdstalsvalgmaaden giver den største Retfærdighed. Men, føjede jeg til: Jeg mener imidlertid ikke, at denne Betragtning praktisk taget er rigtig, og jeg skal prøve paa at vise hvorfor. Saa var det, jeg udtalte mig om dette, som det ærede Medlem senere kom ind paa: at Folketingets Medlemmer i ganske anden Grad staar i Forhold til deres Vælgere end Landstingets Medlemmer. Naar det ærede Medlem mente, at jeg ved at sige dette viste mig som meget konservativ i mine Betragtninger, tror jeg, det er et Vidnesbyrd om, at det ærede Medlem kun har ringe Forstaaelse af det Forhold, der i Almindelighed hersker paa Landet mellem en Folketingsmand og hans Vælgere. Jeg tror, at hvis det ærede Medlem kom ud paa Landet og spurgte nogen der om, hvem der var deres Folketingsmand, saa var der ikke en eneste Mand eller Kvinde, som ikke vidste det, og som, naar de nærede et eller andet Ønske, ikke var klare over, hvor de skulde bære det frem, og hvem der skulde gøre det gældende. Men hvis man spurgte dem, om de kendte deres Landstingsmand, vilde de vist mange Steder komme i slem Forlegenhed; ham har de grumme lidt Forbindelse med.

Det ærede Medlem omtalte Højres Stilling til Forholdstalsvalg og sagde, at han og det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) havde bestræbt sig for at finde en Maade, hvorpaa man kunde kombinere Forholdstalsvalg med Valg i Enkeltmandskredse, fordi man syntes i Folketinget at nære stor Forkærlighed for at bevare Enkeltmandskredsene. Jeg kan være fuldt enig i den højtærede Ministers Ræsonnement overfor det ærede Medlems Betragtning angaaende dette Punkt. Naar nemlig det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds nu mente, at man burde gaa over til en ny Beregning, idet han troede, der var Stemning for at gaa bort fra Valg i Enkeltmandskredse over til Forholdstalsvalg i Amtskredse, vil jeg dertil bemærke, at jeg tror, det ærede Medlem ganske har forregnet sig. Jeg tror, der er meget ringe Stemning derfor, og det ærede Medlem skal vistnok ikke bryde sit Hoved med at finde en Ordning ad den Vej; det ligger vist ikke for.

Jeg skal derefter blot gøre nogle ganske faa Bemærkninger til den højtærede

Ministers Udtalelser. Ministeren udtalte sig jo i det hele i høj Grad velvilligt overfor de kritiske Bemærkninger, jeg fremsatte overfor det foreliggende Lovforslag, men han udtalte med Hensyn til § 23 og min Bemærkning om, at to Kandidater udenfor Partierne kan betragtes som et Parti, at han forstod ikke rigtigt, der kunde være nogen Fare ved det. Jeg mener, at der netop ligger en stor Fare deri. Naar en Kandidat kan stille sig som Løsgænger, og der blot er to Løsgængere, kan de jo altid have Interesse af at støtte hinanden — de kan godt have hver sit Program, staa paa hver sit Standpunkt, men for at blive betragtet som et Parti og komme i Betragtning ved Uddeling af Suppleringsmandater, vil de altid støtte hinanden. Jeg mener derfor, at man ved denne Fremgangsmaade vil aabne Sluserne for alle mulige Kombinationer og uheldige Alliancer. Men det er jo den Slags Ting, vi kan forhandle om i Udvalget, og med Hensyn til hvilke vi meget godt kan komme til et tilfredsstillende Resultat. Jeg tror, at vi let kan blive enige om, at det ikke lader sig gøre, som her er foreslaaet.

Hvad det angaar, at 3,000 Vælgere kunde anmelde sig som et Parti, sagde den højtærede Minister, at Tallet var vilkaarligt valgt; hvis Bestemmelsen skal opretholdes, tror jeg ogsaa, man maa meget højere op med Tallet. — Med Hensyn til mine Bemærkninger om Procenttallet og Vælgertallet var den højtærede Minister, hvis jeg forstod ham ret, enig i, at det kunde være ligegyldigt, hvilken af Delene det blev, idet noget talte til Fordel for den ene og noget til Fordel for den anden Ordning. Jeg mener fremdeles, at det er bedre at holde sig til Stemmetallet end til Procenttallet, idet man derved, hvad den højtærede Minister ogsaa indrømmede, opnaar, at det blev i de store Kredse, der blev 2 Mandater, hvorimod det blev i de smaa Kredse, der kun blev 1.

Hvad angaar Valgmandsvalget til Landstinget, skal jeg villigt indrømme, at jeg helst saa, at Kommunerne valgte Valgmændene, som det er foreslaaet i Lovforslaget; jeg vilde foretrække denne Ordning, for saa vidt som den kunde praktiseres og praktiseres paa en rimelig Maade, men jeg er bange for, at de Valgforsamlinger, vi vilde faa, vilde blive saa store, at de vilde blive uhaandterlige, og derfor tror jeg, at vi maa se paa en eller anden Maade at ændre denne Bestemmelse, hvis den skal kunne lade sig praktisere. Jeg vil haabe, det maa lykkes at finde en Ordning, hvor-